

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Równość płci a zmiana klimatu: w kierunku uwzględniania aspektu płci w Europejskim Zielonym Ładzie

(2022/C 270/05)

Sprawozdawczyni: Kata Tüttő (HU/PES), członkini Generalnego Zgromadzenia Samorządów Lokalnych w Budapeszcie, Węgry

ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

1. Stwierdza, że równość płci jest jedną z fundamentalnych zasad Europy i Unii Europejskiej zapisaną w Traktatach oraz uznaną w **art. 23 Karty praw podstawowych** Unii Europejskiej. **Art. 8 TFUE** wymaga od Unii, by we wszystkich działaniach zmierzała do zniesienia nierówności między kobietami a mężczyznami oraz do wspierania równości.
2. Przypomina, że równość płci, bezpieczne i elastyczne zatrudnienie oraz równowaga między życiem zawodowym a prywatnym zostały potwierdzone w **zasadach 2, 5 i 9 Europejskiego filaru praw socjalnych** ogłoszonego przez Parlament Europejski, Radę i Komisję w dniu 17 listopada 2017 r.
3. Uznaje, że polityka klimatyczna ma zróżnicowany wpływ na płeć oraz że należy wspierać równość płci i wzmocnienie pozycji kobiet w celu zapewnienia skutecznych działań w dziedzinie klimatu⁽¹⁾. Podkreśla, że przede wszystkim trzeba zadbać o to, by kobiety były zaangażowane w opracowywanie strategii i działań w odpowiedzi na kryzysy i na rzecz bardziej demokratycznej i sprzyjającej włączeniu społecznemu Europy.

Podejście do zmiany klimatu uwzględniające problematykę płci

4. Odnotowuje, że zagrożenia związane ze zmianą klimatu, globalnym ociepleniem, utratą różnorodności biologicznej i degradacją środowiska mają większy wpływ na najuboższe i najsłabsze grupy społeczne w krajach globalnego Południa i w państwach UE. Zwraca uwagę, że zmiana klimatu pociąga za sobą złożone zagrożenia, które pogłębiają utrzymujące się od dawna dysproporcje społeczno-ekonomiczne i istniejące nierówności, takie jak te związane z brakiem równouprawnienia płci. Podkreśla zatem, że polityka i środki w dziedzinie klimatu, które pomijają analizę dotyczącą płci i podejście uwzględniające problematykę płci, prawdopodobnie zwiększą nierówności społeczne.
5. Przyznaje, że na całym świecie kobiety i dziewczęta są bardziej narażone na skutki zmiany klimatu i degradację środowiska naturalnego, a jednocześnie mogą wywrzeć duży wpływ i odegrać kluczową rolę na drodze do neutralności klimatycznej i w przystosowywaniu się do skutków zmiany klimatu. Zaznacza, że ze względu na szczególne doświadczenia i perspektywy kobiety i mężczyźni często mogą mieć uzupełniające się innowacyjne sposoby myślenia i twórcze pomysły i że włączenie analiz dotyczących płci do polityki klimatycznej oraz uznanie różnorodnych tożsamości płciowych poszerzają jej stosowanie w całym społeczeństwie. W tym kontekście popiera wspólne oświadczenie opublikowane przez rząd szkocki i UN Women podczas COP26, w którym wzywa się do zwiększenia roli kobiet i dziewcząt w przeciwdziałaniu zmianie klimatu⁽²⁾.
6. Jest zdania, że należy wzmocnić pozycję kobiet w kontekście zmiany klimatu poprzez lepszą edukację i zwiększanie wiedzy na temat technologii, środków i działań związanych z klimatem oraz poprzez promowanie ich roli w procesie decyzyjnym dotyczącym tych dziedzin.

⁽¹⁾ Konkluzje Rady – przygotowania do posiedzeń Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) (Glasgow, 31 października – 12 listopada 2021 r.).

⁽²⁾ <https://www.gov.scot/publications/glasgow-womens-leadership-statement-gender-equality-climate-change/>

7. Podkreśla, że są istotne powiązania między płcią, zmianą klimatu i innymi wyzwaniami środowiskowymi. Zwraca uwagę, że kobiety i mężczyźni mogą inaczej odczuwać skutki zmiany klimatu oraz skutki społeczno-ekonomiczne polityki klimatycznej, w zależności od sytuacji życiowej i różnych zdolności do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej na poziomie indywidualnym, że w odmienny sposób postrzegają oni możliwości łagodzenia zmiany klimatu i mają wobec nich odmienną postawę. Uważa, że kobiety i dziewczęta mogą walczyć przyczynić się do zmiany zachowań w tym zakresie.

Uwzględnianie perspektywy płci

8. Zaznacza, że uwzględnianie perspektywy płci, rozumiane jako jej włączenie na etapie przygotowania, opracowywania, wdrażania, monitorowania i oceny strategii politycznych, środków regulacyjnych i programów wydatkowania środków, jest cennym sposobem zapewnienia równości płci i ubolewa nad niestosowaniem tej praktyki.

9. Odnotowuje, że choć strategia na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025⁽³⁾ uwzględnia fakt, że polityka i programy realizowane w ramach Europejskiego Zielonego Ładu mogą inaczej wpływać na kobiety i mężczyzn, zapowiedziane włączenie perspektywy płci do wszystkich głównych inicjatyw Komisji nie jest wyraźnie zaznaczone⁽⁴⁾. Nawiązuje do rezolucji Parlamentu Europejskiego w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu, która „podkreśla potrzebę włączenia perspektywy płci w działania i cele wpisujące się w ramy Zielonego Ładu, w tym uwzględniania aspektu płci i działań dotyczących tego aspektu”⁽⁵⁾.

10. Podkreśla, że oceny skutków segregowane według kryterium płci, które stanowią kluczowy element unijnego zestawu narzędzi służących uwzględnianiu aspektu płci, nie zostały w pełni rozwinięte, ponieważ zbyt często nie gromadzi się i nie wykorzystuje się przekrojowych danych, statystyk i informacji segregowanych według kryterium płci. Wzywa Komisję do zastosowania „Przewodnika na temat oceny oddziaływania pod kątem płci” Europejskiego Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn⁽⁶⁾. Zaznacza, że dane gromadzone we wszystkich państwach członkowskich UE powinny zawierać bardziej kompleksowe wskaźniki płci, bez zwiększania spoczywających na władzach lokalnych i regionalnych obciążeń administracyjnych.

11. Z zadowoleniem przyjmuje utworzenie grupy zadaniowej ds. równości⁽⁷⁾, która ma zadbać o uwzględnianie kwestii równości, w tym równouprawnienia płci i zróżnicowania pod względem płci, we wszystkich obszarach polityki UE, od ich opracowania po ich wdrożenie. Apeluje do UE o ułatwienie wymiany najlepszych praktyk między władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi oraz unikanie podejścia odgórnego.

12. Stwierdza, że udział kobiet w procesie podejmowania decyzji w sprawie zmiany klimatu jest kolejnym ważnym czynnikiem z punktu widzenia bardziej ukierunkowanej na aspekt równości płci i skutecznej polityki klimatycznej i odnośnych programów. Apeluje o zwiększenie udziału kobiet w działaniach prowadzonych we wszystkich instytucjach UE, organach rządowych i władzach publicznych na wszystkich szczeblach sprawowania rządów. Wzywa Radę do odblokowania dyrektywy w sprawie kobiet w zarządach⁽⁸⁾.

13. Podkreśla, że odbudowa po pandemii jest szansą na zbudowanie nowej normalności i przekierowanie zasobów na społeczeństwo neutralne dla klimatu i zrównoważone pod względem płci. Zachęca do korzystania z narzędzi uwzględniania aspektu płci w celu wdrożenia planów odbudowy i zwiększania odporności, skoro mają one stanowić podstawę nie tylko odbudowy, lecz również zrównoważonego, sprawiedliwego i równego społeczeństwa.

⁽³⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0152&from=PL>

⁽⁴⁾ W komunikatach „Europejski Zielony Ład” (COM(2019) 640 final), „Cel klimatyczny Europy do 2030 r.” (COM(2020) 562 final) i „Ramy polityczne dotyczące klimatu i energii” (COM(2014) 15 final); „Czysta planeta dla wszystkich” (COM(2018) 773 final) nie wspomina się o płci. Program działań w zakresie środowiska (1386/2014/UE) zawiera jedną wzmiankę o kobietach ciężarnych jako słabszej grupie, pomimo, że uwzględnianie aspektu płci jest obowiązkiem zapisanym w Traktatach, że w „Strategii na rzecz równouprawnienia płci” (COM(2020) 152) przedstawiono ramy polityki równości płci i upowszechniania aspektu płci i że UE zobowiązała się do realizacji celów zrównoważonego rozwoju oraz planu działania w sprawie równości płci UNFCCC (2019 r.). <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/jcms.13082>.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 270 z 7.7.2021, s. 2.

⁽⁶⁾ <https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/toolkits/gender-impact-assessment/guide-gender-impact-assessment>

⁽⁷⁾ Unia równości: pierwszy rok działań i dokonań | Komisja Europejska (europa.eu).

⁽⁸⁾ Dzięki temu co najmniej 40 % członków zarządów niewykonawczych spółek stanowiłyby kobiety.

14. Apeluje o rozwój badań w celu wskazania przeszkód w udziale w podejmowaniu decyzji, a także rozważenia, w jaki sposób stereotypy płci wpływają na konsumpcję i styl życia ludzi. Zachęca do korzystania z takich modeli jak GAMMA (Gender Assessment Method for Mitigation and Adaptation – metoda oceny uwzględnienia aspektu płci w celu łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej) z myślą o uzyskaniu lepszych danych.

15. Uważa, że podejście uwzględniające aspekt płci może być bardziej adekwatne do potrzeb i możliwości wszystkich obywateli i obywateli. Władze lokalne i regionalne mają wszelkie dane po temu, by łączyć kwestie społeczne z działaniami w dziedzinie klimatu, gdyż są szczeblem sprawowania rządów najbliższym obywateli i odgrywają kluczową rolę we wdrażaniu prawodawstwa. Podkreśla, że należy wspierać udział kobiet na wszystkich szczeblach instytucjonalnych, począwszy od unijnego.

16. Apeluje, aby Europejski Pakt na rzecz Klimatu odzwierciedlał perspektywę płci w celu wywarcia wpływu na działania i strategię polityczne w dziedzinie klimatu, uwzględniając konkretne działania informacyjne ukierunkowane na podnoszenie świadomości, kształcenie i wymianę wiedzy na temat perspektyw płci.

17. Podkreśla znaczenie współpracy ponadpartyjnej między organizacjami pozarządowymi zajmującymi się problematyką płci i środowiska i organizacjami obywatelskimi oraz opracowywania wspólnych kampanii uświadamiających i programów szkoleniowych.

Zielone miejsca pracy

18. Przyjmuje z zadowoleniem, że zielona, cyfrowa i sprzyjająca włączeniu społecznemu odbudowa stworzy nowe możliwości zatrudnienia bądź aktywizacji w gospodarce cyfrowej długotrwale bezrobotnych kobiet. Utrzymuje, że dążenie do zrównoważonej i niskoemisyjnej gospodarki umożliwi uwzględnienie perspektywy płci, aby uniknąć utrwalania istniejących nierówności.

19. Podkreśla, że wkład kobiet w ekologiczną działalność gospodarczą ma zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia sprawiedliwego zrównoważonego rozwoju. Należy ten wkład uwidocznic oraz zaakcentować jego wartość. Kobiety i dziewczęta mogą również korzystać z możliwości w dziedzinie zielonej przedsiębiorczości i stać się raczej ekologicznymi pracodawczyniami niż pracownicami, pod warunkiem że nie osłabi to pozycji kobiet wykonujących pracę najemną, które zaczęły prowadzić działalność na własny rachunek.

20. Przyznaje, że technologia będzie odgrywać istotniejszą rolę w życiu i że zasadnicze znaczenie ma to, by sektor technologii był dostosowany do społeczeństwa, któremu służy. Wnosi o stworzenie i zapewnienie finansowania programów szkoleniowych w zakresie specjalistycznej wiedzy cyfrowej i technologicznej dla kobiet i dziewcząt, gdyż jest to największa szansa na przyspieszenie innowacji w dziedzinie transformacji klimatycznej i energetycznej dzięki zwiększeniu parytetu płci w tych sektorach i zapewnieniu równego dostępu do możliwości zawodowych⁽⁹⁾.

21. Wzywa Komisję i państwa członkowskie do włączenia równouprawnienia płci jako istotnego elementu transformacji cyfrowej, w tym do uwzględniania perspektywy płci przy opracowywaniu polityki edukacji cyfrowej, popularyzowania programów mentoringu prezentujących kobiecie wzorce do naśladowania w ICT, wyeliminowania umyślnej i nieumyślnej dyskryminacji ze względu na płeć z algorytmów, zapobiegania przemocy w sieci, wykorzystania wysiłków i programów Erasmus+, wspierania koncepcji uczenia się przez całe życie w podejściu do kształcenia dorosłych, zwłaszcza na obszarach oddalonych, a także zapobiegania wykluczeniu cyfrowemu.

22. Uważa, że telepraca może przyczynić się do lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, zwłaszcza w przypadku kobiet, o ile rodziny będą mieć dostęp do przystępnej cenowo i wysokiej jakości opieki nad młodszymi i starszymi dziećmi przez cały czas pracy. Zwraca zarazem szczególną uwagę, że kobiety częściej padają ofiarą przemocy domowej⁽¹⁰⁾. Podkreśla wagę dostępu do najnowszego sprzętu informatycznego i szybkiego internetu po przystępnych cenach, by móc pracować w domu, a także rozszerzenia programu WIFI4EU na obszary oddalone. Należy, by szybko przystąpiono do ambitnego wdrożenia dyrektywy w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym z 2019 r.

⁽⁹⁾ Pozytywnymi przykładami są Women and Girls in STEM Forum, Girls Go Circular (eit.girlsgocircular.eu); stworzenie tabeli wyników „Kobiety w sektorze cyfrowym” w ramach indeksu gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego (DESI).

⁽¹⁰⁾ <https://www.unwomen.org/en/news/in-focus/in-focus-gender-equality-in-covid-19-response/violence-against-women-during-covid-19>

Zrównoważony transport publiczny i zrównoważona mobilność

23. Podkreśla, że projektowanie i planowanie systemów transportu w miastach powinno w większym stopniu uwzględniać brak równowagi w dziedzinie płci, gdyż kobiety zazwyczaj częściej korzystają z transportu publicznego. Zaznacza, że głównymi aspektami, które należy poprawić, są bezpieczeństwo i poczucie bezpieczeństwa. Wzorce mobilności (w tym rozkłady jazdy) i decyzje dotyczące dogodności tras muszą uwzględniać różne sposoby korzystania ze względu na płeć (więcej dojazdów do pracy dla mężczyzn i krótsze podróże z wieloma przystankami dla kobiet), a także podział ról na rynku pracy i w gospodarce usług opiekuńczych. Podkreśla, że zdolność przewozowa, niezawodność i elastyczność usług transportu publicznego poza godzinami szczytu muszą w większym stopniu uwzględniać wzorce mobilności osób wszystkich płci i w każdym wieku, przy czym należy pamiętać, że każda gmina, region i kraj powinny organizować swoje usługi transportu publicznego zgodnie z różnymi potrzebami i realiami w środowiskach tak miejskich, jak i wiejskich.

24. Jest zdania, że proste, opłacalne i dające się powielać inicjatywy, takie jak zezwolenie autobusom nocnym na zatrzymywanie się na żądanie lub zapewnienie ścieżek rowerowych i chodników, które są dobrze oświetlone i w pełni oddzielone od ruchu drogowego, mogłyby przyczynić się do bardziej zrównoważonej, bezpiecznej i sprzyjającej włączeniu społecznemu mobilności.

25. Uważa, że takie inicjatywy jak „Kobiety a transport – platforma UE na rzecz zmian” mogą przyczynić się do zwiększenia zatrudnienia kobiet w sektorze transportu i stanowić dobre forum wymiany najlepszych praktyk, a także wzywa do podjęcia działań następczych przez ambasadorów różnorodności w sektorze transportu.

26. Wzywa Komisję do zaplanowania sposobu połączenia miast z obszarami oddalonymi, a także sposobu zapewnienia dostępności i łączności oraz większego wykorzystania ekologicznie czystych pojazdów, pociągów i hybrydowych autobusów elektrycznych na dłuższych dystansach. Wierzy w rozwiązania cyfrowe w sprzedaży biletów w różnych aplikacjach. Dostrzega starania podjęte w nowej agendzie miejskiej UE.

Ubóstwo energetyczne

27. Wyraża głębokie zaniepokojenie gwałtownym wzrostem cen energii elektrycznej i gazu do najwyższego od dziesięcioleci poziomu we wszystkich państwach członkowskich, co wpędza wiele kobiet i mężczyzn w ubóstwo energetyczne i ubóstwo w zakresie mobilności. Wzywa UE do podjęcia długoterminowych środków zaradczych, w tym zbadania przyczyn wzrostu cen energii.

28. Dostrzega, że ubóstwo energetyczne w nieproporcjonalnym stopniu dotyka kobiety ze względu na strukturalne nierówności w rozkładzie dochodów, ich status społeczno-ekonomiczny oraz lukę opiekuńczą w kontekście płci.

29. Zwraca uwagę na rezolucję Parlamentu Europejskiego⁽¹¹⁾ wzywającą UE do uwzględnienia aspektu płci we wszystkich strategiach politycznych i programach w dziedzinie energii, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet i dziewcząt, które borykają się z ubóstwem, wykluczeniem społecznym i marginalizacją.

30. Zachęca Centrum Doradztwa ds. Ubóstwa Energetycznego (EPAH) do uwzględnienia perspektywy płci w swoich wskaźnikach oraz przy wykorzystywaniu i gromadzeniu danych.

31. Ponownie zwraca uwagę, że ubóstwo energetyczne jest poważnym wyzwaniem społecznym o konsekwencjach społecznych, gospodarczych i środowiskowych, którym należy pilnie zaradzić na wszystkich szczeblach sprawowania rządów. Podkreśla zatem, że zwalczanie ubóstwa energetycznego wymaga zastosowania różnych instrumentów polityki publicznej przy uwzględnieniu kwestii efektywności energetycznej i ochrony socjalnej.

32. Z zadowoleniem przyjmuje takie inicjatywy jak „Kobiety a transport – platforma na rzecz zmian” oraz „Price of Women in Energy” jako sposób promowania równouprawnienia płci oraz wnioski w sprawie Funduszu Społecznego na rzecz Działań w dziedzinie Klimatu w celu zrekompensowania nie zrównoważonych pod względem społeczno-gospodarczym skutków rozszerzenia systemu handlu emisjami na transport i budynki, w którym wspomina się o konieczności uwzględnienia perspektywy kobiet. Podkreśla, że wdrażanie Funduszu Społecznego na rzecz Działań w dziedzinie Klimatu i Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji musi opierać się na podejściach uwzględniających aspekt płci. Odnosi się pozytywnie do przyszłego uruchomienia Platformy Równości w Sektorze Energetycznym przez Dyрекcję Generalną Komisji ds. Energii.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 76 z 28.2.2018, s. 93.

Sporządzanie budżetu z uwzględnieniem aspektu płci

33. Przypomina, że *sporządzanie budżetu z uwzględnieniem aspektu płci* oznacza uwzględnianie aspektu płci w całym procesie budżetowym w celu włączenia perspektywy równości płci do wszystkich decyzji dotyczących dochodów i wydatków.

34. Wyraża zaniepokojenie wnioskami z dwóch niedawnych badań przeprowadzonych przez Parlament Europejski w 2015 i 2017 r., w których podkreślono, że podczas sporządzania budżetu w praktyce niewystarczająco uwzględnia się aspekt płci oraz że w latach 2015–2017 nie poczyniono postępów w tym zakresie ⁽¹²⁾.

35. Jest zaniepokojony, że upowszechnianie aspektu płci nie figuruje wśród jedenastu kryteriów oceny określonych w rozporządzeniu w sprawie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Szerzej rzecz ujmując, Europejski Trybunał Obrachunkowy ⁽¹³⁾ uważa, że budżet UE nie uwzględnia perspektywy płci, gdyż w dużej mierze brakuje kluczowych elementów, takich jak analiza dotycząca płci, związane z płcią cele, wskaźniki i rozliczalność poprzez sprawozdawczość.

36. Ubolewa, że w niedawnym komunikacie pt. „Strategia dotycząca finansowania transformacji w stronę gospodarki zrównoważonej” ⁽¹⁴⁾ nie uwzględniono perspektywy płci, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że włączenie społeczne jest jednym z czterech głównych wskazanych obszarów, w których potrzebne są dodatkowe działania, aby system finansowy mógł w pełni wspierać przestawienie się gospodarki na zrównoważony rozwój.

37. Wzywa Komisję i Radę do zobowiązania się do sporządzania całego budżetu UE z uwzględnieniem aspektu płci oraz do pełnej realizacji zaleceń Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, między innymi podczas przeglądu śródkresowego obecnych wieloletnich ram finansowych (WRF) oraz wdrażania Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.

38. Zwraca uwagę na opinię KR-u „Unia równości: strategia na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025” ⁽¹⁵⁾, w której zaapelował o wyraźniejsze powiązanie strategii z głównymi priorytetami politycznymi i strategiami UE, w szczególności transformacją w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu. Z zadowoleniem przyjmuje opinię KR-u „Aspekt płci w funduszach strukturalnych i Funduszu Spójności na lata 2021–2027 ze szczególnym uwzględnieniem przygotowania programów operacyjnych” ⁽¹⁶⁾, w której podkreśla potrzebę uwzględnienia równouprawnienia płci jako przekrojowego kryterium opracowywania programów polityki spójności, do czego należy dążyć w drodze realizacji programów. Jest to znaczący czynnik osiągnięcia celów zrównoważonego i wyważonego rozwoju w ramach polityki spójności.

Szczebel międzynarodowy

39. Z zadowoleniem przyjmuje decyzję Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) o przyjęciu polityki równości płci ⁽¹⁷⁾ i planu wdrażania w celu uwzględnienia aspektu płci w jego pracach.

40. Wyraża zadowolenie z ustanowienia specjalnego programu w ramach procesu UNFCCC – wzmocnionego programu prac z Limy w dziedzinie równości płci i planu działania w sprawie równości płci – w celu rozwiązania problemu braku ukierunkowanego na aspekt płci i uwzględniającego go wdrażania polityki klimatycznej oraz dopilnowania, by głos kobiet został uwzględniany w globalnej dyskusji i międzynarodowych negocjacjach w sprawie zmiany klimatu. W szczególności pochwała wyznaczenie krajowych punktów kontaktowych ds. aspektu płci i zmiany klimatu (NGCCFP) dla każdej ze stron.

⁽¹²⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/660058/IPOL_BRI\(2020\)660058_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/660058/IPOL_BRI(2020)660058_EN.pdf)

⁽¹³⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR21_10/SR_Gender_mainstreaming_PL.pdf

⁽¹⁴⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021DC0390&qid=1635262292392&from=PL>

⁽¹⁵⁾ CDR 2016/2020.

⁽¹⁶⁾ CDR 2503/2021.

⁽¹⁷⁾ https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/2020/05/IPCC_Gender_Policy_and_Implementation_Plan.pdf

41. Odnotowuje, że w konwencjach z Rio ⁽¹⁸⁾ uznano istotne powiązania między kwestiami związanymi z płcią. Zwraca uwagę na deklarację pekińską i pekińską platformę działania, które są najbardziej kompleksowym źródłem wskazówek i inspiracji do osiągnięcia równouprawnienia płci. Szczególnie w obszarze K ⁽¹⁹⁾ kładzie się nacisk na większe zagrożenia dla kobiet i dziewcząt we wrażliwych ekosystemach oraz na degradację środowiska naturalnego, którą potęgują skutki zmiany klimatu spowodowanej działalnością człowieka.
42. Zwraca się o zapewnienie, że wkład ustalony na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym będzie uwzględniał czynniki społeczne oraz perspektywę płci.
43. Przyjmuje z zadowoleniem preambułę porozumienia paryskiego, w której wezwano do osiągnięcia równości płci i wsparcia silniejszej pozycji kobiet, aby pomóc w ograniczeniu globalnego ocieplenia. Popiera uznanie w porozumieniu paryskim potrzeby przyjęcia podejścia uwzględniającego aspekt płci w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu (art. 7 ust. 5) i działań na rzecz budowania zdolności (art. 11 ust. 2), lecz wyraża ubolewanie z powodu braku działań w tym zakresie i dalszego planu wdrażania.

Bruksela, dnia 27 stycznia 2022 r.

Apostolos TZITZIKOSTAS

*Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów*

⁽¹⁸⁾ Mianowicie Konwencja ONZ o różnorodności biologicznej (CBD), Ramowa konwencja ONZ w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) oraz Konwencja ONZ w sprawie zwalczania pustyńnienia (UNCCD).

⁽¹⁹⁾ https://beijing20.unwomen.org/sites/default/files/Headquarters/Attachments/Sections/CSW/PFA_E_Final_WEB.pdf